ORMAN YANGINLARININ ÖNLENMESİ VE SÖNDÜRÜLMESİNDE GÖREVLİLERİN GÖRECEKLERİ İŞLER HAKKINDA YÖNETMELİK
(09.10.1976 tarih ve 7/12521 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç-Kapsam:

MADDE 1- Orman yangınlarının önlenmesi ve söndürülmesinde görevli memurlarla mükelleflerin görecekleri görev ve hizmetler 6831 sayılı yasanın 69 ncu maddesi hükmüne göre düzenlenmiş bu yönetmelik hükümleri dairesinde yürütülür.

İKİNCİ BÖLÜM

Haber verme :

MADDE 2- Ormanların içinde veya yakınında ateş veya yangın belirtisi gören şahıslar bunu derhal orman teşkilatına veya en yakın muhtar veya jandarma emniyet teşkilatına veya memurlarına veya her derecedeki idare amirlerine haber vermeye mecburdur.

Görevli memurlar,yangın civarında bulunup yangını gördüğü halde haber vermeyenleri takip etmekle mükelleftirler.

MADDE 3- Yangın çıktığını haber alan Orman Bölge Şefliği elemanları ; yangının yerini ve çıkış saatini derhal Devlet Orman İşletme Müdürlüğüne haber verirler.

Devlet Orman İşletme Müdürlüğünce de yangın haberi:

a)Orman Bölge Başmüdürlüğüne

b)Orman Genel Müdürlüğüne

c)Valiliğe,Kaymakamlığa

d)Cumhuriyet Savcılığına

e)Alakalı askeri birlik komutanlıklarına telgraf,telefon,telsiz veya teleks ile derhal bildirilir.

Ancak Orman Bölge Şefliği Orman İşletme merkezi olmayan bir İl veya ilçe merkezinde ise,yangın haberi Valiliğe veya Kaymakamlığa ve Cumhuriyet Savcılığına, Bucak veya köyde ise, alakalı bucak müdürlüğüne ve köy muhtarlığına Orman Bölge Şefliği elemanları tarafından verilir.

Yangın haberi telefon veya telsiz ile verilmiş ise ayrıca yazı ile de teyit edilir.

MADDE 4- Alınan yangın haberi Vali ve Kaymakamlıklarca gereği yapılmak üzere Bucak Müdürlüklerine,Karakol Komutanlıklarına ve Köy Muhtarlıklarına kadar ulaştırılır.

MADDE 5- Yangınların başlama,devam ve sönme haberleri ile yangının söndürülmesine ait talimatların ilgili mercilere ulaştırılmasında, devlete ait her türlü askeri ve mülki haberleşme vasıtalarından parasız olarak istifade edilir.

MADDE 6- Ormanlarda yangın çıktığında ilgili jandarma veya P.T.T. santralleri yangın haberleşmesini, diğer konuşmalara tercihen ve Hayat-Yıldırım olarak temin ederler.

Orman yangınları için çekilen telgrafların P.T.T. ve D.D.Y. istasyon memurları Hayat-Yıldırım olarak çekmeğe ve telgrafı alan alakalı memurlar da bunları derhal mahalline göndermeğe mecburdurlar.

P.T.T. İdaresinin 24 saat mesai yapmadığı yerde,yangın haberleşmesinin sağlanması için Orman idaresine ait telefon veya santral jandarma santrallarınada bağlanır.

MADDE 7- Telefonu bulunan Orman içi ve kenarı köylerde,köy muhtarları,yangın mevsimi müddetince orman teşkilatının lüzum gördüğü yerlerde telefon başında bir şahıs bulundurulmasını sağlamak mecburiyetindedirler. Bu şahısa verilecek ücret,Orman teşkilatınca tespit ve tediye olunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mükellefiyet-Liste :

MADDE 8- Orman yangınlarında civar köy ve kasabaların 18 yaşını bitirip 50 yaşını doldurmamış büyün erkek nüfusu yangın söndürmekle mükelleftirler.

Orman yangınlarının zamanında söndürülmesini temin bakımından, orman içi,orman kenarı ve orman 10 km. mesafedeki köy ve kasabaların, birinci fıkrada yazılı mükelleflerini, ismen tespit eden tasdikli listeler, her sene en geç Mart ayı başında muhtar ve beledi başkanları tarafından alakalı Orman Bölge Şefliğine veya Devlet Orman İşletme Müdürlüğüne verilir.(Liste örneği eklidir.)

Yangının çıktığı mahalde orman içi,orman kenarı,ormana 10 km. mesafede köy ve kasaba mevcut değilse o zaman yangın hangi köy ve kasabanın mülki hudutların dahilinde vuku bulmuşsa o köy ve kasaba ilgilileri yangını söndürmekle mükelleftir.

Listeleri vermeyen görevliler orman teşkilatınca mülki amire bildirilir. Verilmeyen listelerin tanzimi ve noksanlıklarının tamamlanması ile bucak müdürleri ve Orman Bölge Şefliği görevlidir.

MADDE 9- Mükelleflere ait listenin, ormana yakın ve civar olan hangi köy veya Belediyelerce hazırlanacağı mahalli Orman işletme Müdürlüğünün teklifi ve Valinin tasdiki ile tayin ve tespit edilir.

MADDE 10- Orman idaresince verilen mükellef listeleri,orman Teşkilatınca yangın mevsiminden evvel yeteri kadar çoğaltılarak ilgili dairelere, memurlara ve köy muhtarlarına verilir.

Köy muhtarları ile Belediyeler bu listeleri yangın mevsimi müddetince münasip yerlere asmak suretiyle ilan ederler. Mükellefler bir ay içerisinde meskûr listeyi tetkik ederek bir yanlışlık vukuunda mülki makamlara veya orman teşkilatı nezdinde itirazda bulunabilirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Söndürme Planı :

MADDE 11- Yangın çıktığında, hangi köy ve kasaba mükelleflerinin hangi ormanlarda yangın söndürmeye iştirak edecekleri, yangının genişleme ihtimalleri göz önünde tutularak bir plan halinde orman teşkilatınca tesbit edilir.

Bu plan Valinin tasdiki ile kesinleşir. Yangın seyri itibariyle fevkalade bir hal aldığı ve planda tertiplenen mükelleflerin yetişmediği hallerde münasip köy ve kasaba mükelleflerinin de sevkı yangın amirinin teklifi ile idare amirlerince sağlanır.

Bu planların değişimine idari gerek duyulmadığı yahut Orman Amenajman Plan Ünitesi ve iç taksimat düzeninde Orman İdaresi ile mülki idarenin o yer ile ilgili kuruluşlar şemasında yeni birimlerin oluşumuna yol açan değişiklikler olmadığı sürece yürürlükte kalır.Yalnız her yıl mükellef listesi ve değişiklik varsa söndürme alet ve malzeme listeleri yeniden yapılır.

MADDE 12- Bucak Müdürleri ile Karakol Komutanlarının hangi ormanda çıkacak yangınlara iştirak edecekleri planda belirtilir.Yangın söndürülmesine ait ikmal işlerini Valilikten veya Kaymakamlıktan alacakları emre göre tertip ve tanzimi bakımından Bucak Müdürünün veya Karakol Komutanının hangisinin vazife başında kalacağı hangisinin yangın mahallinde, mükelleflerin yangın söndürme işine nezaret edeceği mülki amirlerinin de mütalâası alınarak planda evvelden tespit edilir.

Yangın yerinde İlçe merkezi ile haberleşmeyi sağlayacak bir muhabere merkezi kurulması mümkün olduğu takdirde Bucak müdürleri ve Karakol Komutanları birlikte yangına iştirak ederler.

MADDE-13 Hangi askeri birliklerin ormanlarda çıkacak yangınların söndürülmesine ne suretle iştirak edecekleri, yangının genişleme ihtimalleri gözönünde tutularak askeri birlik komutaları ile birlikte yangına iştirak ederler.

MADDE-14 Resmi Daire, iktisadi Devlet Teşekkülleri ve Belediyelerin yangınların söndürülmesinde kullanılabilecek mevcut vasıta, alet ve malzemelerden ne şekilde istifade edebilecekleri planda belirtilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Mükelleflerin yangın mahalline sevki:

MADDE 15- Ormanlara yangın söndürülmesi için gidecekler muayyen tarifeli vasıta ile sevk edildiği taktirde bunların gidiş ve dönüş ücretleri orman teşkilatınca 16 ncı madde hükmü gözönün de tutulmak suretiyle ödenir.

Acele hallerde veya yangın çıktığı mahal itibariyle muayyen tarifeli vasıtalardan istifade edilmesi mümkün bulunmayan yerlerde Orman Bölge Şefi veya daha üst kademedeki teknik memurların göreceği lüzum üzerine mükelleflerin kamyon, araba gibi diğer tarifesi belli olmayan vasıtalar ile de yangın yerine sevkı ve yangının tamamen söndürülmesini müteakip yerlerine bırakılması sağlanır. Bu vasıtaların ücreti Orman teşkilatınca ödenir.

MADDE 16- Mahalli mülki amirlerin veya orman memurlarının sevk kağıdı üzerine istasyon memurları, yangın söndürmeye gedecek olanları asker tarifesi ile, ödenmesi sonradan yapılmak ve yangına civar alan mahalde indirmek şartı ile yolcu veya marşandiz katarı ile ve mümkün olan yerlerde hususi katarla götürüp getirmeye mecburdurlar.

MADDE 17- Yangının çıktığı mahal itibariyle muayyen tarifeli vasıtalarda istifade edilmesi mümkün olmaması ve mahallinde hususi şahıslara ait kafi vasıta bulunmaması veya yangına acele müdahale edilmesi gibi acil hallerde iş icaplarına ve zaruretlerine göre yangının zuhur ettiği, Orman Bölge Şefi veya daha üşt kademedeki teknik elemanların göstereceği lüzum üzerine mahalli en büyük mülki amiri askeri makamlardan yardım ve askeri nakil vasıtalarının kullanılmasını isteye bilir.Yapılacak askeri nakil vasıtası yardımını komutan takdir eder.Yine mahallin en büyük mülki amiri, diğer daire ve iktisadi Devlet teşekkülleriyle belediyelere ait nakil vasıtalarının yalnız akaryakıt bedelleri Orman Genel Müdürlüğünce ödenmek kaydıyla ücretsiz olarak orman yangınlarının söndürülmesine ait işlerde kullanılmasına emir verebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Söndürme İş Ve İşlemleri:

MADDE 18- Yangın çıktığında tasdikli planda isimleri bildirilen Köy ve Kasabaların Mükellefleri bir tebligat beklemeksizin yangın yerine gitmeye ve yangının devamı müddetince yangının söndürülmesine iştirak etmeye mecburdurlar.
Planda kayıtlı köy Muhtarları ile Belediye Başkanları da ayrıca bir tebligat beklemeden mükellefleri yangın yerine göndermekle ve gitmeyenlerin isimlerini orman teşkilatına veya mülki amirlere bildirmekle mükelleftirler.

MADDE 19- Yangın söndürülmesine iştirak eden mükellefler kazma, Kürek, Balta, Testere, Tırmık gibi söndürme malzemelerini beraberlerinde götürmeye mecburdurlar.Yangın yerine orman idaresince götürülen her türlü yangın söndürme alet ve malzemesi muhtar veya vekili tarafından mükelleflere teslim edilir ve yangın söndürülmesini müteakip yine muhtarlar veya vekillerinin vasıtası ile alet ve malzemeler mükelleften alınarak yangın yerinde bulunun orman idaresi memurlarına teslim edilir.

MADDE 20- Yangın kısa bir zamanda söndürülemeyeceği ve yangının nev'i mahiyeti, seyri ve genişleme tehlikesi itibariyle fevkalede bir hal aldığı yangın mahallinde bulunan en büyük orman amiri veya en yüksek dereceli teknik memur tarafından tespit olunduğu takdirde, Kaymakamlar veya icabında Valiler, Orman Bölge Müdürü ve onun lüzum göstereceği orman memurları gerekli yardımı yapmaya ve 11inci madde gereğince münasip görülecek sair köy ve kasaba mükelleflerini de yardımcı olarak yangın yerine göndermeye ve icabında bizzat yangın mahalline gitmeye mecburdurlar.

MADDE 21- Askeri birlikler nakil, haberleşme ve söndürme vasıtaları ile birlikte orman yangınlarının söndürülmesine iştirak ederler. Yapılacak yardım miktarı komutanlık ca takdir olunur.Sarf edilecek akaryakıt bedeli orman idaresince ödenir.

MADDE 22- Yangının teknik bakımdan söndürülmesi işi, yangının söndürülmesine iştirak eden en büyük orman amiri tarafından sevk ve idare olunur.

MADDE 23- Orman yangınlarının söndürülmesi işinin sona erdiğine, yangın yerinde bulunan en büyük orman amiri karar verir, böyle bir karar alınmadan söndürme işinde çalışanlar yangın mahallinden ayrılamazlar.

MADDE 24- Bir il sınırında çıkıp ta komşu il veya illere de atlama ihtimali bulunan yangınlarda, zamanında tedbir alınmak ve icabında yardım istenilmek üzere keyfiyet Valilikçe komşu illere de bildirilir.

İaşe temini ve dağıtımı:

MADDE 25- Yangının söndürülmesine iştirak eden mükelleflere söndürme işinin devamı müddetince Devlet Ormanlarında Orman İdaresi tarafından diğer ormanlarda alakalılar tarafından parasız ekmek,katık (Zeytin,peynir,helva,Domates,Salatalık,Kavun,Karpuz,Üzüm ve benzeri) sigara (Bafra sigarası ve benzeri) verilir. Başkaca ücret ödenmez.

Yangına iştirak eden bir mangadan fazla askeri birliklerin iaşesi birliklerince yapılır.

Mükelleflere verilmek üzere yangın mahalline getirilen Ekmek,katık ve sigara Orman İdaresince görevlendirilecek bir memur tarafından muhtar ve vekili veya mükellefinden birini iştirakiyle dağıtılır.

Daire Amirlerinin ve Zabıtanın Görevleri

MADDE 26- Mükelleflerin yangın yerine sevkini takiben, köy muhtarları,Karakol Komutanları ve Bucak Müdürleri de yangın yerine gitmeye ve mükellefleri tertip edilen iş yerinde çalıştırmaya ve yangın yerinde çalışmayanlar ile kaçanları alakalı memurlara bildirmeye mecburdurlar.

MADDE 27- Yangın söndürmeye gelen şahıslara ait olup yangından yanan veya hasara uğrayan söndürme alet ve malzemeleri ile diğer zati eşyalarını yangın yerinden ayrılmadan yangın yerindeki Orman amirlerine gösterirler ve durum bir tutanakla tesbit ve belgelendirilir.

Yangın mahallinde bulunan şahıslar istedikleri takdirde para,saat,dolmakalem,yüzük ve benzeri kıymetli zati eşyalarını,yangın yerindeki görevli Orman idaresi memuruna makbuz mukabili teslim edebilirler. Yangının söndürülmesinden sonra yangın yerinden ayrılırken aynı memurdan geri alırlar. Görevli memura teslim edilmeyen bu gibi zati eşyanın kaybından Orman idaresi mesul değildir.

Şahıslara, Askeri Birliklere, Resmi Daire, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Belediyelere ait olup yangının söndürülmesi sırasında kullanılması sebebi ile veya yangın yüzünden hasara uğradığı birinci fıkra gereğince tespit ve belgelendirilen alet, malzeme ve benzeri mal bedeli Devlet Ormanlarında Orman İdaresince diğer ormanlarda alakalılarca sahiplerine tanzim edilir.

Yangın yerinden ayrıldıktan sonra bu hususta yapılacak başvurmalar kabul edilmez.

MADDE 28- Yangının söndürülmesine iştirak edenlerden, hastalananlar, sakatlananlar ve ölenler olduğu takdirde durum bir tutanakla tespit ve belgelendirilir. Bunlar derhal orman teşkilatınca an yakın Devlet Hasta hanelerine gönderilirler.

Hasta haneler bunları kabul ve parasız olarak tedaviye mecburdurlar. Bunlar zaruret dolayısıyla hususi hasta hanelere gönderildiği taktirde tedavi masrafları orman idaresince ödenir.

Tedavi neticesinde sakatlığı giderilemeyenlere hasta hanelerden alınacak raporlarda belirtilecek sakatlık derecelerine göre, orman idaresince 500 liradan 2000 liraya kadar para verilebileceği gibi yangının söndürülmesinde ölenlerin ailelerine 5000 lira verilir.

Sakatlananlar veya ölenlerin varisleri ayrıca umumi hükümler dairesince tazminat talebi ile mahkemeye müracaatta serbesttir. Orman idaresince ödeneceği yukarıda bildirilen miktarlar mahkemece hüküm olunacak tazminata mahsup edilemez. Devlet memuru veya sigortalı işçi olup ta sakatlanan veya ölenler hakkında umumi hükümler uygulanır. Bu kimseler 3 ncü fıkra hükmünden de istifade ederler.

YEDİNCİ BÖLÜM

Önleyici Tedbirler:

MADDE 29- Orman mıntıkalarından geçen her türlü demiryolu vasıtalarının ve güzergahta vazifeli personelin yangına sebebiyet vermemeleri için Devlet Demiryolları İdaresi gerekli tedbirleri almakla mükelleftir.

Alınacak tedbirlerin şekil ve mahiyetleri Demiryolları İdaresiyle mahalli orman teşkilatınca müştereken tespit edilir.

MADDE 30- Orman içinde konak yerlerinde kimlerin ne gibi ahvalde ateş yakacakları ve bu gibilerin ne gibi tedbirlere riayet edecekleri Orman idaresince tespit edilerek idari kanaldan köylere tebliğ ederler.

Konak yerlerinden başka yerlerde gecelemek ve buralarda yapılan ocak yerlerinden başka yerlerde ateş yakmak kanunen yasak olduğuna göre görevli memurlar bu tedbir ve yasaklara riayet etmeyenler hakkında takibatta bulunurlar.

MADDE 31- Mevsimin kurak gitmesi halinde yangın tehlikesinin fazla olduğu zamanlarda veya yangın olup ta henüz söndürülmüş fakat sirayet ihtimalleri tamamen bertaraf edilmemiş olması gibi fevkalade hallerde Orman idaresince gösterilecek lüzum üzerine, mahallin en büyük mülki amiri muayyen bir müddet için ormanlara girilmesini men ve bu sahalardaki orman içi her türlü faaliyetin tatilini emredebilir.

Yasağın hangi sınırlarla çevrili ormanlara şamil olduğu mahalli ve mutat vasıtalarla ilan edilir. Bu mıntıka içerisine her ne suretle olursa olsun girilmemesi orman memurlarınca ve mahalli zabıtaca takip ve kontrol edilir.

MADDE 32- 11 inci maddede yazılı planın tatbikini temin ve icabında yangınla alakalı diğer tedbirleri almak amacı ile illerde Valinin veya Muavininin Başkanlığı altında Orman Bölge Başmüdürü ve Başmüdürü temsil edecek bir Orman Yüksek Mühendisi ve Devlet Orman İşletme Müdürü, Emniyet Müdürü, Jandarma Komutanından, İlçelerde ise Kaymakamın Başkanlığı altında Devlet Orman İşletme Müdürü veya Orman Bölge Şefi, Emniyet Amiri, Jandarma Komutanından müteşekkil (Orman Yangınları ile Mücadele Komisyonu) kurulur.

Vali veya Kaymakamlarca lüzum görüldüğü takdirde diğer daire ve resmi müessese temsilcileri de bu komisyona iştirak ettirilebilir.

Komisyonlar Orman Bölge Müdürü veya Devlet Orman İşletme Müdürünün teklifi, İllerde Vali ve İlçelerde Kaymakamın tasvibi ile tespit edilecek zamanlarda toplanır.

Komisyonca alınan kararlar valinin veya kaymakamın emri ile alakalı daire, resmi müessese ve muhtarlıklara tebliğ olunur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Tahkikat:

MADDE 33- cumhuriyet Savcısı gelinceye kadar yangın yerindeki orman amiri orman yangınına ilişkin olayın tahkikine el koyar. Hasar derecesi bilahare tespit edilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Genel Hükümler:

MADDE 34- Bu yönetmelik hükümlerini yerine getirmeyenler hakkında umumi mevzuata ve orman kanununa göre takibat yapılır.

MADDE 35- 7.12.1956 tarihli ve **4/8427** sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Orman Yangınlarının Önlenmesinde ve Söndürülmesinde Vazifelilerin Görecekleri İşlere Dair Talimatname" yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 36- Bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 37- Bu yönetmelik hükümlerini Milli Savunma, İçişleri,Ulaştırma ve Orman Bakanlıkları yürütür.